

902
C3

Csáki Kálmán:

Medgyesbodzás község történetéről és fejlődéséről

/A felszabadulás 25. évfordulóján elhangzott beszéd/

Medgyesbodzás község történetéről és
fejlődéséről.

CSÁKI KÁLMÁN

Medgyesbodzás község történetéről és
fejlődéséről.

HELYTORTÉNET h2h

Csáki Kálmánnak a Medgyesbodzás
község felszabadulásának 25. év-
fordulóján elhangzott beszédéből.

Medgyesbodzás község történetéről és fejlődéséről.

Medgyesbodzás kisközség a mezőkovácsházi járás ÉNy-i csücskében. Határolja Békéscsaba, Pusztatottlaka, Medgyesegyháza, Nagybánhegyes és Csanádapáca községekkel.

A mai község határában állott Bodzos v. Bodzsa /Bodzaa / nevű falu, amely a XV. században, sőt egyes irások szerint még előbb keletkezett. Eddig megszerzett adatok közül egy 1488-ban már említést tesz róla ugyanis ez évben a földvári földesur Bzagy Gáspár és a földvári bírák megtiltották egy Bodzára és egy Medgyesre költözni szándékozó jobbágy ehhez való jogát, jölehet a földért lefizették. Azok mégis elszöktek és fellátozták Apáca, Bodzás, Bánkut, Medgyes falvakat.

A VI. század végén elpusztul. A falut 1549-ben Csanádhoz, 1561-ben Zaránd megyéhez számítják.

1552-ban 44 portája volt, és így a népesebb faluk közé számított. A község régi multjáról 1586. után már nem tudunk, a többi községekkel és környező falvakkal a török hadjáratok martaléka lett.

A mai Medgyesbodzás Bodzas pusztán, az egykor elpusztult Bodzos falu közelében, kincstári településként keletkezett 1857-ben. Az első telepesei árendás, és szerződéses jobbágyok, dohánytermesztők voltak. Ekkor kiosztottak 2247 kh. földet, részben házhelynek, részben / -20 m. h.-ként -/ telepes birtokoknak valamint a tisztalgviselek javadalmi földjei gyanánt. A megtelepedett 120 család fejlődésnek indul s 1895-re már 250-re szaporodik. /: Közben telepítések voltak 1866-ben újabb 75 zsellértelep kerül kiosztásra, 1879-ben újabb 72, ezek között vannak Békéscsabáról tótok és Heves megyéből palócok. /: Kialakul a község négy párhuzamos utcája, s a lakosság száma eléri az 1500 főt. Megrázkódtatást jelent amikor a kincstári pusztán új községet telepítenek Medgyesegyházát 1888-ban. Ekkor indul meg a magánvagyonok szaporodása, a merészebb zsellérek 80, 100, 200, hold föld vételére is belementek. A zsellér kertészek - egy részéből - gazdák lettek, míg másokból szegény napszámos ember lett. Ezzel megszűnt a telepítéskori egyöntetűség, mely eleinte fennállott.

A falu agrárproletárjai bekapcsolódnak a múlt század közepén - a végén Békés megye munkásmozgalmába. A "Független Szocialisták" 1897. évi ceglédi kongresszusán már ott találjuk a medgyesbodzsi munkásság küldöttjét is. A "Munka Óra" című lap 1897. július 1-i száma arról tudósít, hogy a faluban kitört aratósztrájk miatt a községet csendőrszázadok szállották meg. "Azonfelül - írta a tudósítás - a temesvári hadtest mozgósítva van és az egész Alföld katonai őrizet alatt van. Mintha csak amolyan szocialista-irtó próbaháborút rendezne az országrabló nagybirtokosok állama." A medgyesbodzsiak képviseltették magukat és két küldötttel az 1906. évi azon gyűlésen is, ahol a Földmunkások Országos Szövetsége alakult meg. A Szakszervezeti Értesítő 1907. évi júniusi számából arról értesülünk, hogy a medgyesbodzsi munkások, más községbeli elvtársakkal együtt nem vették tudomásul azt sem, hogy a belügyminiszter megtiltotta a falubeli munkásoknak a Földmunkás Szövetséghez való csatlakozását.

Ebben az időben a község területe 5.504 kh. és a lakosság száma 2.413 fő.

A község életébe jelentős változást hozott az 1. világháború, illetve az ezt követő időszak. A háború alatti és utáni pénzügyi zavarok, az ismételt pénz és értékcsökkenés a falu gazdasági életében is érezteti hatását. Vagyonok mennek tönkre, de az ügyesek, a számítók kihasználva a lehetőségeket s azt, hogy a háborúba nem vettek részt az "új gazdagok" sorába léptek. 1919 tavaszán az új rendért a szocializmusért sokan harcoltak a községben, ettől várták a kialakulást. Megalakult a községben is a direktórium Katona Gábor tanító elnökletével. A problémák megoldására azonban nem volt idő a maradt a helyzet változatlan. Itt jegyezném meg, hogy a háború mély nyomot is hagyott a község családi életében mert az esztelen vérontásért, kb. 250 fő vett részt s ebből 59. fő nem tért soha vissza a nem látta viszont szülőfaluját.

A háború befejezése után a Magyar Tanácsköztársaság megvédéséért a községünkből kb. 30-an harcoltak. Harcuk ugyan nem járt eredménnyel, de örök dicsőség övezi nevüket a szabadságért folytatott harcukért. 4 harcokban öten adták életüket a proletár utókorért, még többen pedig az itt kapott sebekkel rövidítették meg életüket. Ma látjuk küzdelmük nem volt hiábavaló.

Az O.F.B. tevékenysége nyomán földhöz jutott 150- 160 család 1-2-3 kh. területtel.

1920-ban a községünkben is "Uj-telep" alakul, melyet Dr. Keglevich György alakít ki a saját birtokából kiszakított 54 kh. földterületen, melyet a birtokán dolgozó valamint katona családok részére adtak ki. 116 házhely kerül kiosztásra. A grófi birtok tönkremegy 1927-ben a parcellázás alá kerül, így egy időre az új település fejlődése is megáll. Szaporodnak a mezőgazdasági munkanélküliek. Némi javulás 1925-26 évben mutatkozott amikor a Szelekta Magtermelő RT bérbeveszi a birtokot. "okáig ez sem tart." széthulló nagybirtokból a magas buza ár biztosította konjunktúra kihasználásával sokan bátran irnak alá aranydollárral fedezett kötvényeket a helybeli, megyesegyházi és békéscsabai tót gazdák. A vételár súlyossága alig tíz év múlva mutatkozik, a kormánynak kell a csódtól megmenteni a földvéstárlókat - védett birtokok - nehogy a vett földdel ásson el a régi tiszta, adósságmentes földjük is - minden hold földet 2 holt meglévővel kellett biztosítani - . A drága árhoz - 1800 pengő hozzájött még kamat, adó s esetleg más teher.

Ennek következménye a földtől való szabadulás lett.

Hivatalos statisztika szerint a felszabadulás idején már a földek 50 %-a sem volt eredeti tulajdonosuk kezébe. "e nem csak szociális hátránnyal járt a Keglevich birtok felosztása, hanem a nemzetiségi arány megromlásához is vezetett s így lett községünk vegyeslakosú község 80 év elmultával.

A gazdasági válságok elhúzódtak a II. világháborúig. Ez is sok vér és anyagi áldozatot követel községünktől is.

A résztvevők számáról pontos adatunk nincsen, az elesettek száma 11 fő.

A véres háborút követő felszabadulás sok változást hoz a község életében, Megváltozott a község egész társadalmi és gazdasági arculata. A község a német-fasiszta megszállás és a háborús gépezettől 1944. október 6-án szabadul meg. Az MKP helyi szervezete, a többi pártok, községük parasztsága még 1944 december havában megalakítja a Községi Földigénylő Bizottságot, hogy valóraváltsa régi vágyát s megfelelő földhöz juttassa a nincsteleneket. Ennek elnöke

Dániel Ferenc volt. Ez a bizottság a pártok és Nemzeti Bizottság kezdeményezésére 1945. március 23-án 94 kh. földet oszt ki a 2-3 kh. parcellákban. "lsőnek kap földet Vági István hadifogoly családjá s más hadifogságban lévő, hadiözvegy és sokgyermekes család is. Sajnos az igényeket községünk nem tudta kielégíteni, így több családnak Elek és Lőkősháza határában jut föld, 28 család költözött ki, s kapott kb, 754 kh. földet.

A kitelepített svábok visszamaradt földjéből újabb 100 kh föld kerül kiosztásra, valamint ekkor költözik ki községünkben újabb 18 család, kik Almáskamráson kapnak földet. A földosztó, illetve földigénylő bizottság mivel munkáját megszüntette, miután elvégezte /Megalakul/1947. áprilisában.

Megalakul a FEKOSZ, UFOSZ, majd pedig a DÉFOSZ mint az ujonan földhöz jutottak érdekvédelmi szervezete. Ennek vezetésében megtaláljuk Vizvári Vince, Katona József és Matyelka Károly gazdákat. Sajnos 1945-ös földreform is csak részleges javulást hozott. A földosztás után 901 gazdaság között oszlott meg a földterület:

törpebirtok	258
kisbirtok	398
középparaszti	246

A földterületek hasznosításában változás állt be a szocialista szektorok 1948 őszén való megalakulásakor. A község területén két TSZCS alakult a Dózsa TSZCS, Gábortelepen pedig a PETŐFI TSZCS. mindkettő 1 évig működik mint I. számú csoport. A Dózsa 1950-ben 17 taggal átalakul III. sz. csoporttá, és 1951-ben tagosítja földterületét. A Petőfi 1949-ben alakul III. típusúvá 45 taggal és 360 kh. földterülettel 1950-ban tagosítja földjét. 1951-ben új TSZ. alakul a TÁNCSICS 80 kh. földön, ennek területe 1952-ben már 201 kh. föld. Ezen TSZ. 1959 őszén beleolvad a Dózsa területi szövetkezetbe. 1956 után a két Tsz. területe és taglétszám rohamosan fejlődésnek indult:

	Dózsa		Petőfi	
1958	44 fő	541 kh	53 fő	415 kh
1960	429 fő	5202 kh	290 fő	1795 kh.

1960 januárjában Medgyesbodzás termelőszövetkezeti községé alakul, - 360 család lépett a TSZ tagjai sorába. A lakosság 95 %-a, így nagyüzemi utra lép a földterület 89 %-kal. A két tsz 1961 februárjában egyesül Egyetértés és Mg. Tsz. néven. 1968, január 1. egyesül Puaztaottkaka községgel "Egyetértés névvel.

Néhány fontos adat a termelőszövetkezetünk életéből.

Összterület	1963. V.	1968.V.	1969.
Összterület:	3.878 kh.	7.157 kh	22,2
Szántó	3.795 kh.buza 9,2	7.015 kh.	16,2
enyérgabona	1. 156 kh.árpa2	1.906 kh.buza	19,2
Takarmánygabona	325 kh 21	746 árpa	26,2

Kukorica	726 kh,	21	1.100	96,6
Burgonya	59 "	23,7	40	237,2
Cukorrépa	180 "	207,6	260	11,5
Napraforgó	260 "	9,9	250	21,9
Szálas és zold- takarmány	583 " siló k:	23,6	1190	180
Zöltségdélék	68 "		122	

Állatállomány:

Szarvasharha	527	991
Ebből tehén	114	445
Sertés	1901	3068
Ebből koca	222	309
Ló	112	186
100 kh-ra jutó sz.á.	19,1	19
Paromfi	74	289.000 évi
Traktor	15	53 + 6 teherkocsi
Egy traktoregységre jutó szántó	196,6 kh.	80,8
Családok száma:	648	630
Tagok száma:	683	1071 dolgozó 776
Egy tagra jutó sz.f.	5,6 kh.	6,1 nyugdíj 295
Munkaképes tagok ará- ránya	79,6	

Termelőszövetkezet segédüzemei:

Traktorüzem 76 fő, igatartás 67 fő javítóműhely 40, építőbrigád 25 fő, s egyéb melléküzemek 3 fő.

Állattenyésztésben 26 fő dolgozik.

Munkaerőséllátottság jó. Cauceidőkben gépesítéssel fokozatosan javul s annak biztosítását a TSCZ vezetősége elsőrendű feladatának tartja.

Jelenleg egy gépészmérnök, 1 állatorvos, 3 felsőfoku technikus, - állattenyésztési - üzemgazdasági - kertész főkönyvelő 5 fő, technikus 4 fő, szakmunkások száma: 150 fő.

Értékesítési adatok:

Hizómarha 260 db. Huscsirke 280.000 db.
hizósértés 3.000 db. Ősazes hustermelés 649.164 kg.
Tejértékesítés 1.042.950 liter
Növénytermesztés összesen: 26.962.000 Ft.
Állattenyésztés 20.682.000 Ft.
Egyéb alaptévékenységen kívüli bevételek:
4.496.000 Ft.

	1958	1963	1968
l.mu. e.értéke	19,75	36,15	55.-
egy dolgozóra eső kereset		7.107.-	22.198.-Ft.

Község éghajlatáról:

Szárazföldi éghajlati zónába esik, jellemző rá a gyakori nyári száras-
ság, a hőmérséklet ingadozása 50 foknál nagyobb, sok esetben megköze-
liti a 70 C^o-ot. Kontinentális hatást igazolják a gyakori tavaszi
és kora őszi fagyok. Az évi átlagos hőmérséklet 11 C^o-. Csapadék
a 450-750 mm között mozog, igen változatos jellegű. Jégverés nem
gyakori, de pusztítása a község életében különösen régen - nagy za-
varokat okozott.

Közigazgatás története, oktatási adatok:

A község a település alkalmával önnálló előljárósággal
rendelkezett. A jegyzői teendőket előbb Eleken, majd Almáskaaráson
végezték s 1860-ban lett önnálló jegyzőség, az első községháza és
jegyzői-lak 1861-ben épült, melyet 1939-ben építenek újjá. Ezen
épület ma is a község disze, s a környék egyik legszebb ilyen ren-
deltetésű épülete. Medgyenbodzás és Pusztatottlaka 1908-ig egy jegyző-
ség volt jelenleg Gábortelep tartozik hozzá. Az első jegyző Simon
Lázár volt, a ezt további 12 jegyző követi a tanácsotörvény életbe-
léptetéséig.

Az utolsó jegyző Somogyi Károly volt. 1950-ben a községet a tanácsi
vezetőség vezeti: a tanácselnök - eddig 10 volt - és a tanács titkár
- eddig 3 volt - .

A község temploma 1972-ben épült Bozsik aradi építőmester
építette, míg az orgonát Dangl Antal aradi orgonakészítő készítette.
A község első temetője a mai sportpálya helyén volt, a mai új te-
metőt 1884-ben nyitották meg.

Medgyesbodzásan egyes adatok szerint már 1859-től 1 tantermes felekezeti iskola volt, ezt a község veszi át 1882-ben, s mivel a tankötelesek száma rohamosan emelkedik 1886-ban tanterem és tanérő, majd 1902 a harmadik tanterem és tanérő válik szükségessé, a község ezt már nem tudta vállalni s az állam 1901. X. 1-vel átveszi s már az fejleszti három tanerősség. S ekkor kezdi meg a működését a gazdasági ismétlő iskola is. 1910-ben is három tanerős az iskola, 247 tanulóval, ebből csak egy idegenajku, német /:Összes tanulók száma ekkor 342.- de ebből csak 247 jár, 95 nem jár iskolába./

Ezen években már kéri az újabb 1 tanítóval való fejlesztést. A jelenlegi iskolaépületek 1897, 1901, és 1911-ben épültek, melyhez 1926-ban újabb tantermet építenek. Ezen épületek is kevésnek bizonyulnak mert a multban is, de jelenleg is az oktatást csak váltakozó tanítással lehet megoldani. Az 1920-as években fokozatosan megszűnő gr. Keglevich uradalom Klemi-majorjában már 1895-ben volt uradalmi iskola, mely a birtok megszűnésével szűnik meg.

Ennek pótlására épül Gábortelepen 1936-ban egy modern két tantermes nevelői lakással rendelkező iskola, hol váltakozó tanítás folyik. Mind két területen már 1941-ben 8 osztályos emmi iskola alakul meg értve a fejlődés követelését.

A felszabadulás után a fejlődés folytatódik, s a mostani általános iskolában korszerű oktatás biztosított, bár csak a felső tagozat van osztott jelleggel. A nevelők száma belterületen 10, 6 tanulócsoport működik, 1 napköziotthonos csoport jelenleg 29 fővel, ez 1969. X. 1.-én indul be. A Gábortelepi iskola körzetesítve lett a korszerűbb képzés megvalósítása érdekében. Medgyesbodzásan megépült a fiú gyakorlati oktatáshoz szükséges műhely terem, s jelenleg tervezés alatt s építés alatt van a napközis terem, mely egyuttal a leány gyakorlati foglalkozás céljából is szolgálja majd. Gábortelepen 2 fő nevelő van.

A beiskolázás a multtal szemben 100 %-os s a mulasztások jelentéktelenek. Az iskola felszereltsége 1953-54-től fokozatosan fejlődik. A gyermekek általános értelmi színvonala jó, igen kevés a gyenge tehetségű gyermek. A továbbtanulásukra már nem jellemző a háboru előtti nem tanulás. A felszabadulás e téren gyökeres változást hozott. Míg a felszabadulás előtt 3 tanult ember közül került ki a községből. 1944-1968-ig terjedő időben az ált. iskola 8 osztályát 397 fő égezte el.

/:Ebből htb 57, tsz-tag 63 fő, iparos 36 fő, ipart tanult bányász 4 fő, kereskedő 6, alkalmazott 32, tanító-tanár, ovónő: 16 fő, mérnök 2, katonatiszt, katona 7, gyári munkás 42 fő, tanuló 89 egyéb.....:/

Talán érdekes megjegyezni, hogy a község sok szakembert adott az országnak, mely ugyancsak a fejlődésért s a tanuláshoz való helyes irányulást mutatja: 4 orvost, 4 ügyvédet, 1 állatorvost, 7 mérnököt, 1 gyógyszerészt, 18 tanító-tanár és ovónőt, 2 védőnőt, 1 színművésznőt, 2 egyéb foglalkozást és 6 katonatisztet - magasabb rangú - Gábortelepről került ki. A község első tanítója volt Kőmivea Márton s azóta belterületen 68 tanító, illetve aszelő működött, míg Gábortelepen az első nevelő Dóry Péter volt s azóta 31 fő váltotta egymást. Afluktuáció megszüntetése érdekében növelte községünk és kormányzatunk a nevelői lakások számát, valamint biztosítja minden nevelőnek a pedagógus földet. A ovoda Medgyesbodzásán 1901 óta működik egy ovónővel. Gábortelepen 1955-ben létesít a község ovodát.

A községben 1943 óta működik "Népkönyvtár" mely 1950 -ben állandó könyvtárrá alakul 290 könyvvel- Jelenleg a könyvtár állománya:4500 kötet, s a beiratkozott olvasók száma: 370.

A község nem rendelkezett villanyvilágítással. Felszabadulásunknak köszönhetjük, hogy ez is megvalósult, 1949-ben a községet villanyhálózattal látták el. Ez a kultúra több áldását tette lehetővé, így 1950-ben megkezdte működését a keskenyfilm rozi, mely azóta is működik. Jelenleg átszakítva keskenyfilm szélesvásznúvá. Gábortelepen 1953-ban indul a mozivetítés, mely azonban azóta sem talált állandó helyiségre. Jelenleg filmzinkánkban a legújabb filmek is szinte a bemutatómozikkal egyidőben kerülnek vetítésre. Évenként, heti 5 előadás 2 film kerül vetítésre, a látogatások száma évi 100 - film 12-13.000 egy filmre eső átlag: 110-120.

A belterületi község kulturotthona 1956-ban épül újjá, melyet 1958-abn adnak át rendeltetésének.

A villanyhálózat biztosításával a rádió, majd később a televízió hallgatás mind felkapottabb lesz, s nem tartozik ez sem a luxus cikkek közé. A háboru előtt községünkben 3 rádió működött, ma a rádiók száma eléri a 474-et a TV- száma pedig 240 db. az élet-színvonal emelkedését mutatja, hogy mindinkább a nagy készülékek nyernek a kereskedelem részéről elhelyezést. Ujság, napilap 158 hirlap 326,- Könyv eladás . Havi 9200 Ft. bevétel.

Egészségügyi helyzet.

A község egészségügyi helyzeténél kikell emelni, hogy az első világháború előtti község területe nincstelenből, vagy igen kis földterülettel rendelkezéskből áll s ez súlyosan érinti az egészségügyi helyzetet, ezt még súlyosítja a rossz lakásviszony is, hiszen a házak 85 %-a vályogból vagy vertfalból készült, s a szobák padlózata is 70-80 %-ban sárból készült. Döngölt anyagból vannak, ablakok kicsik a lakások télen igen zsufoltak voltak. A téren azóta nagyfokú javulás van s a házak újjáépítésével, korszerűsítésével s nem utolsósorban a maradiságok felszámolásával javult a helyzet. Az emberek műveltségének, felvilágosultságának emelkedésével javult az egészségügyi helyzet is.

A községnek 1926-óta van körzeti orvosa addig Medgyesegyházához tartozott. A háború előtt a közegészségügyi szolgálatot 1 orvos, 1 okleveles baba, 1 húsvízgáló, s egy vizsgázott fertőtlenítő látta el. Ma: 1 orvos, 1 betegápoló körzeti, 1 egészségügyi védőnő, 1 orvos irnok. Az orvos munkássága észrevehetően éreztette hatását közegészségügyi javulásában: a caecumóhalandóság mely 1927-ig igen magas volt, ma az országos átlag slatt van. A fertőző betegségek ma a megelőzés s rendszeres védőoltások hatására nem tizedelik a lakosságot. Az első körzeti orvos Nagy Béla dr. volt, s az eltelt idő alatt 7 orvos volt a községnek. A nép bizalommal van az orvos iránt s munkáját becsüli. Jelentős javulást hozott a rendelő megépítése 1952-ben melyet 1954-ben szereltek fel korszerűen. A védőnői hálózat is nagyban hozzájárult az általános egészségügyi helyzet javításához. Az első védőnő Player Györgyi 1948 óta járt át Csánadapáca községből, a község mint önálló védőnői körzet 1952-től működik, akkor még hozzátartozott Pusztatollaka is. Ez ideig 4 védőnő működött a községünkben.

A község gyógyszerertára a 20-as évek végén létesül, mint a medgyesegyházi gyógyszerertár fiókja, majd önálló lett. Az első gyógyszerésze a falunak Jezsó Artur gyógyszerész volt.

A község ivóvíz ellátását a háború előtt belterületen 3 - ebből 1 artézi és 2 Norton rendszerű - kut látta el. Gábortelepen ebben az időben csak 1 közkut van. A felszabadulás után több új kut biztosításával sokat javított községünk vezetősége a higiénikus, jó ivóvízellátáson. Medgyesbodzásán 4 és Gábortelepen 2 új kut létesült.

Egyesületek.

Medgyesbodzásán az ÜTT 1933. január 26-án alakult, Lőrentei Ignác ny. főhadnagy vezetésével.

37 taggal, 1 kocsifecskendővel, tőle Cauri Ferenc vette át a vezetést s ma jól épített szertárral és motorfecskendővel rendelkezik az egyesület.

A szövetkezeti életre jellemző, hogy a községben 1912-ben alakult a "Hangya" szövetkezet, melynek vezetői a község gazdái közül kerültek ki. Ennek szerepét és feladatát a helybeli Földművelésügyi szövetkezet vette át 1946-ban, mely kezdetben 3 üzlettel, és 2 italboltal rendelkezett. Keretébe tartozott az állat, termény, és egyéb felvásárlás, a fogyasztás, és értékesítés is, később a mezőgazdasági munkák gépi vezetésének munkája is.

A mai körzeti szövetkezet megalakulásával községünk 2 korszerű üzlethálózatot, melyben minden megkapható, - és két vendéglátósággal, - hol belterületen étkeztetés is van, - valamint belterületen 1 cukrázda helyiséggel rendelkezik. A felvásárlás ma csak baromfi, tojás, toll, házinyul, galamb, és egyéb sikkre terjed ki. A tüzeptelep csak tüzelőanyaggal rendelkezik, építőanyagot csak szükség szerint tart s ezzel a körzeti szövetkezet látja el községünket. Az egyes egységek ellátottsága és forgalma megfelelő.

A község forgalmát nagyban növelte az országot megépítése, mely közvetlen összeköttetést biztosított Békéscsaba, Medgyesegyháza, Orosháza felé. Vasut csak a községtől távol volt, Medgyesegyháza vasutvonal, vasutállomása 1893-ig Medgyes-Bodzas megálló volt, ezen bonyolódott le ebben az időben a szerény, valamint a teherforgalom, s ez ma is jellemző. Majd a kisvasut megépítése lett volna hivatva, hogy a községnek vasutat biztosítson, de a lakosság és vezetők akkori maradisága miatt azt sem a községen vezették át.

/ÁBGV, majd MÁV lett/ 1923 és 1950-ben újra felmerült a község közvetlen vasuttal való ellátása se a maradiság, köröny, széthúzás újra megfosztja a községet ennek megvalósításától. 1956-ban még utóljára újra felvetődik Cebaszabadi-Medgyesbodzás-Nagybánhegyes-Eszékóvács háza irányu vonal megépítése, ezt az ellenforradalom nuzza keresztül. Műut megépítése után 1932-ben egy Kunágotai társaság autóbusz járatot indit., ez Medgyesbodzást is érinti, de az ÁBGV ellenzése és kikötései miatt később ez megszűnik. A felszabadulás után a MÁVAJT indit járatot. Jelenleg több járat köti össze a községet Békéscsaba, Orosháza, Battonya, Medgyesegyházával.

Ugyancsak bekapcsolják a községet a darabáru forgalomba, is mely azállítási problémákat segít elő és old meg.

A községben a kerékpárok száma, valamint a motorkerékpárok száma, 1200-380 és autók száma 26, jelentősen elősegíti lakosságunk moz-

gását, és a távoli vidékek közelhozását, valamint az országjárást.

Az uthálózat legújabb s elkövetkezendő korszerűsítésével ez még csak emelkedni fog. A most elkészült TSZ bekötő utak a gazdasági megerősödést nagyban elősegítik s a gépek elhasználódásának idejét növelik. A várható korszerűsített ut megépítése, pedig valamennyi irányban biztosítaná a jobb közlekedési lehetőségeket.

A legújabb adatok szerint a község területe: 5.505 kh. a lakosok száma: 648 és a lélekszám 1966 fő.
